

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 8018200566
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8018200566.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) C. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, XX-XXX, Poľská republika, právne zastúpeného V4 Legal, s. r. o., so sídlom v Žiline, Tvrdého 4, proti žalovanej Sociálnej poisťovni - ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta 8, za účasti M. X. F., bytom L.Ó. XX, XX-XXX, Poľská republika (predtým M. X. F. - EUROPROFIT, Jarmočná 1401/1, Stará Ľubovňa, IČO: 466 77 267), právne zastúpená V4 Legal, s. r. o., so sídlom v Žiline, Tvrdého 4, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej zo dňa 3. decembra 2013, č. 52191-2/2013-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Sa/22/2018-27 z 3. decembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením žalobu žalobcu ako podanú oneskorene odmietol a účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, ani kasačného konania.

2. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že žalovaná preskúmaným rozhodnutím ako správny orgán príslušný podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod 1 Zákona o sociálnom poistení, pri rozhodovaní o sporných prípadoch, rozhodla tak, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 16.11.2012 podľa slovenskej legislatívy. Žalobou napadnute rozhodnutie tak nie je rozhodnutím podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod 8 Zákona o sociálnom poistení, t. j. nie je rozhodnutím o poistnom, a teda takéto rozhodnutie sa nedoručuje povinne do vlastných rúk účastníka správneho konania v zmysle § 212 ods. 3 tohto zákona.

3. Z administratívneho spisu vyplýva, že preskúmané rozhodnutie bolo doručované na adresu bydliska žalobcu, kde toto rozhodnutie prevzala dňa 19.12.2013 žena žalobcu, a tým sa považuje za riadne doručené žalobcovi. Na žalobcu preto nemožno nazerať ako na opomenutého účastníka a v konaní nemožno aplikovať § 179 ods. 1 SSP.

4. Dňom nasledujúcim po dni doručenia rozhodnutia začala žalobcovi plynúť zákonná dvojmesačná lehota na podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu správnym súdom. Žaloba datovaná 30.11.2016 a doručená správneému súdu dňa 05.12.2016 bola bezpochyby podaná oneskorene, po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty. Zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

5. Na základe uvedených skutočností správny súd podanú žalobu s odkazom na § 181 ods. 1 v spojení s § 98 ods. 1 písm. d/ SSP ako oneskorenú odmietol.

6. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g) a j) SSP. Žalobca nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, pokiaľ ide o výklad ustanovenia § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, pretože má za to, že ho treba vykladať tak, že sa vzťahuje aj na doručovanie rozhodnutí žalovanej o trvaní poistného vzťahu dotknutej osoby. Namietal postup správneho súdu, ktorý považoval rozhodnutie za doručené dňa 19.12.2013, aj keď ho prevzala len osoba žijúca v spoločnej domácnosti so žalobcom. Ďalej podrobne odôvodnil svoj názor, prečo malo byť predmetné rozhodnutie doručované do vlastných rúk žalobcu. Zdôraznil, že postup žalovanej v predmetnej veci, kedy doručil žalobcovi napadnuté rozhodnutie zákonom odporujúcim spôsobom má zásadný vplyv na základné práva a slobody žalobcu. Ako osoba priamo zúčastnená v procese určenia uplatniteľnej legislatívy žalobca nemá takmer žiadnu účinnú právnu možnosť ovplyvniť toto konanie príslušných inštitúcií sociálneho poistenia. Výsledok takéhoto postupu má však možnosť napadnúť v rámci vnútroštátneho postupu v konaní o podanom odvolaní proti riadne doručenému rozhodnutiu správneho orgánu. Žalobca má za to, že zmyslom vykonávacieho nariadenia nie je len určenie predbežne uplatniteľnej legislatívy, ale aj zabezpečenie možnosti účinnej obrany dotknutej osoby proti rozhodnutiu o tom, ktoré právne predpisy sa na ňu uplatňujú. Žalobca nesúhlasí s právnym posúdením veci Krajským súdom v Prešove, pokiaľ ide o právny názor, že žalobkyňa nie je opomenutým účastníkom podľa § 179 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a vzhľadom na uvedené navrhuje, aby kasačný súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Ku kasačnej sťažnosti žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá považuje napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove za vecne správne. Uviedla, že ustanovenie § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení taxatívnym výpočtom určuje, na ktoré prípady sa vzťahuje doručovanie rozhodnutí do vlastných rúk. Ak by bolo povinnosťou prvostupňového orgánu a žalovanej doručovať aj rozhodnutie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia do vlastných rúk, musela by byť táto povinnosť v zákone priamo zakotvená. Tieto rozhodnutia sa však neoznamujú doručením rozhodnutia do vlastných rúk. Sociálna poisťovňa so žalobcom konala ako s účastníkom administratívneho konania a doručovala mu označené rozhodnutia na známu adresu v cudzine, pričom aplikácia právneho režimu uvedeného v ustanovení § 179 ods. 1 SSP predpokladá taký procesný stav v administratívnom konaní, v rámci ktorého správny orgán nepovažuje dotknutý subjekt za účastníka konania, nekoná s ním, ani mu nedoručuje svoje rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhuje, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 11 písm. g/ SSP) napadnuté uznesenie krajského súdu preskúmal bez pojednávania v súlade s § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

Podľa § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia o:

a) nepriznání dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,

- b) uložení povinnosti vrátit' neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) poisťnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, 1) o uložení pokuty a penále,
- d) prerušení konania,
- e) zastavení konania.

Podľa § 179 ods. 1 SSP, ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

Podľa § 179 ods. 7 SSP, ak sa správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, vo veci ďalej koná.

Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP, správny súd odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.;

9. Žalobca sa žalobou opomenutého účastníka domáhal, aby súd zrušil rozhodnutie žalovanej č. 52191-2/2013-BA zo dňa 03.12.2013 a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie. Mal za to, že keďže správny orgán nedoručoval predmetné rozhodnutie do vlastných rúk, žalobca je opomenutým účastníkom podľa § 179 ods. 1 SSP.

10. Otázkou, či žalobcovi bolo predmetné rozhodnutie žalovanej doručované nezákonne, sa v obdobnej veci už zaoberal Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 9Sžsk/55/2017 z 13.12.2017. Kasačný súd považuje za nadbytočné a pre konanie nevhodné opätovne opakovať dôvody, ktoré uviedol už v citovanom uznesení a na ktoré súd odkazuje aj v tomto rozhodnutí. Preto na tomto mieste iba v stručnosti poukáže na skutočnosť, že rozhodnutie žalovanej zo dňa 03.12.2013 nie je v zmysle § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. potrebné doručovať do vlastných rúk, keďže ide o rozhodnutie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia, nie rozhodnutie o poisťnom. Uvedené bolo žalobcovi doručované v súlade so zákonom aj vtedy, ak ho prevzala iná osoba, ochotná odovzdať ho žalobcovi. Žalovaná so žalobcom konala a rozhodnutie mu riadne doručila, preto ho nie je možné považovať za opomenutého účastníka podľa § 179 ods. 1 SSP.

11. Žalobca v kasačnej sťažnosti zdôrazňoval zmysel vykonávacieho nariadenia, k čomu je potrebné uviesť, že tento účel sa prejednávanej veci nemôže žiadnym spôsobom dotýkať. Vykonávacie nariadenie určuje pravidlá koordinácie vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia v rámci Európskej únie, nijako nesúvisí s procesnými predpismi aplikovanými vo vnútroštátnom súdnom konaní. Žalobca mal možnosť, pokiaľ sa cítil rozhodnutím pobočky žalovanej ukrátený na svojich právach, domáhať sa nápravy v odvolacom správnom konaní, čo aj urobil. Ak žalobca nepodal včas žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovanej napriek tomu, že mu bolo rozhodnutie o odvolaní žalovanej doručené zákonným spôsobom, nie je možné zhojiť skutočnosť, že opomenul včas sa domáhať svojich práv, podávaním žalôb opomenutého účastníka. Žalobca tiež nie je ukrátený tým, že sa na neho nevzťahujú žiadne predpisy sociálneho zabezpečenia, keďže ako uviedla žalovaná, vzťahuje sa na ňu legislatíva Poľskej republiky.

12. Po ustálení právneho názoru, že žalobca nie je opomenutým účastníkom, pretože mu rozhodnutie žalovanej bolo doručenné zákonným spôsobom, správny súd dospel k záveru, že žalobca zákonné podmienky uvedené v § 179 ods. 1 SSP nesplnil; kasačný súd sa s týmto záverom stotožňuje.

13. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol.

14. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže žalobca v tomto konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

15. Toto uznesenie kasačného súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.